

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ἰωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
*Ὄργανο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

■
Τηλέφωνο:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

■
● ΕΤΟΣ 60ο - ΤΕΥΧΟΣ 622 ●
● ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2017 ●
■

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29) ●

Ὁφειλή ἢ χάρις;

Ἄβραάμ, ὁ δίκαιος γιὰ τοὺς ἀνθρώπους

Μόνος του δέν σώζεται κανένας. Καί ἔργα ὑπέροχα ἂν εἶχε κάποιος πρό Χριστοῦ, δέν μπορούσε νά σωθῆ. Ἡ δικαίωσις δέν δίδεται δικαιοματικά, ἀλλά προσφέρεται χαριστικά. *Ἄν μπορούσε ὁ ἄνθρωπος δικαιοματικά ν' ἀποκτήσῃ τὴ σωτηρία, δέν θά κατέβαινε ὁ Θεὸς στὴ γῆ, γιὰ νά φέρῃ τὸ δῶρο τῆς σωτηρίας.

Παράδειγμα ἀνθρώπου, πού καιτοί εἶχε ἔργα, ὁμως τελικά μέ τὴν πίστι δικαιοθήκε, εἶναι ὁ Ἄβραάμ. Λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Τί σὺν ἐροῦμεν Ἄβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ σάρκα;» (Ρωμ. δ' 1) Δηλαδή: Τί θά ποῦμε, ὅτι ὁ πατέρας μας Ἄβραάμ ἀνθρωπίνως πέτυχε ὅσα πέτυχε;

Οἱ Ἰουδαῖοι παρουσίαζαν τὸν Ἄβραάμ ὡς ὑπέροχο τῆς περιτομῆς, ἀγνωόντας τὸ πότε ἔκανε περιτομή καί τὸ γιατί παρήγγειλε ὁ Θεὸς τὴν περιτομή.

● *Ὅντως ὁ Ἄβραάμ βρῆκε τὴν εὐτυχία του. Καί εὐτυχία εἶναι ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τοῦ εἶπε ὁ Θεός, ὅτι θά τὸν εὐλογήσῃ καί τὸν εὐλόγησε. Ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὸν Ἄβραάμ θεωρεῖται γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δικαίωσις. Εἶναι προτύπωσης τῆς μεγάλης εὐλογίας, πού λέγεται σωτηρία. Πίστεψε ὁ Ἄβραάμ στὴ γῆ, πού ἦταν ἄγνωστη γι' αὐτόν, ἀκούγοντας καί πιστεύοντας στὸν Θεό. Πιστεύει ὁ χριστιανὸς στὴ νέα γῆ, στοὺς καινοὺς οὐρανοὺς καί στὴν καινὴ γῆ, πού ἡ ἐπαγγελία τοῦ Θεοῦ δίνει.

● Πῶς πέτυχε ὁ Ἄβραάμ ἐκεῖνο, πού πέτυχε; Μέ τὴν προσωπικὴ του ζωὴ; Μέ τὰ ἔργα του; Εἶχε βέβαια ἔργα ἀγαθὰ. Ἄλλὰ δέν δικαιοθήκε ἀπὸ τὸν Θεό γιὰ τὰ ἔργα του, γιὰ τὴ φυσικὴ του καλωσύνη. Βραβεύθηκε γιὰ τὴν πίστι του.

Τὸ νά δοθῆ δωρεὰ σέ κάποιον πού δέν ἔχει τίποτε, αὐτὸ εἶναι φυσικό. Ἄλλὰ τὸ νά δοθῆ χάρις, δωρεὰ, σέ κάποιον, πού ἤδη ἔχει τόση πνευματικὴ ἐργασία, αὐτὸ εἶναι πῶς θαυμαστό· εἶναι ὑπερφυσικό. Τὸ φυσικό εἶναι νά πληρωθῆ γιὰ τὴν ἐργασία του. Ἐδῶ ὁμως, στὴν περίπτωσι τοῦ Ἄβραάμ, βλέπουμε, ὅτι δέν ἀμείβεται γιὰ τὰ ἔργα του! Ἀμείβεται γιὰ τὴν πίστι του.

Ἐπομένως τό παράδειγμα τοῦ Ἀβραάμ φανερώνει τήν ἀνωτερότητα τῆς πίστεως ἀπό τά ἔργα.

• Τά ἔργα τά καλά δικαίωναν τόν Ἀβραάμ μπροστά στους ἀνθρώπους. Γιὰ νά δικαιωθῆ ὁμως κανείς ἀπό τόν Θεό, ἢ πρέπει νά εἶναι ἀναμάρτητος, ἢ πρέπει ἄλλος ἀναμάρτητος νά ἐγγυηθῆ τῇ δικαιοσί του. Ὁ Ἀβραάμ ἦταν ἐργαζόμενος τό ἀγαθό, ἀλλά δέν ἦταν ἀναμάρτητος. Ἐπομένως, ἂν εἶχε κάποιον δικαίωμα καυχῆσεως, αὐτό ἦταν μόνο γιά τή γνώμη, πού εἶχαν οἱ ἄνθρωποι γι' αὐτόν. Ὅχι γιά τή γνώμη τοῦ Θεοῦ. Εἶχε τήν ἐκτίμησι τῶν ἀνθρώπων, ὄχι ὁμως καί τή δικαίωσι ἀπό τόν Θεό.

Ἀβραάμ, ὁ ἄνθρωπος τῆς πίστεως

Ἐρωτᾶται: Καθόλου δέν εἶχαν σημασία τά ἔργα τοῦ Ἀβραάμ γιά τόν Θεό;

• Τά ἔργα, ἢ καλωσύνη τοῦ Ἀβραάμ προσείλκυσε τήν εὐνοια τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἡ μεγάλη εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ, ὅτι θά γινόταν πατέρας πολλῶν ἐθνῶν, εὐλογία προτυπωτική τῆς εὐλογίας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, δόθηκε ἀπό τόν Θεό γιά τήν πίστι, πού ἔδειξε ὁ Ἀβραάμ σέ ὅσα τοῦ εἶπε ὁ Θεός. Καί ὅσα τοῦ εἶπε ὁ Θεός ξεπερνοῦσαν τή λογική. Θά τά ἔλεγαν οἱ κοσμικοί «παράλογα»: ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ τά λέει «ὑπέρογα». «Ἐπίστευσεν Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καί ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην» (Ρωμ. δ'3).

Πίστευσε ὁ Ἀβραάμ χωρίς λογισμό ἀμφιβολίας, χωρίς ἀντίρρηση, χωρίς νά προτάξῃ τή λογική του.

• Ἡ πρώτη περίπτωση: Ὅταν ὁ Θεός παραγγέλλῃ νά ἐγκαταλείψῃ τόν τόπο τῆς κατοικίας του καί νά πορευθῆ σέ ἄγνωστο τόπο: «Ἐξέλθε ἐκ τῆς γῆς σου καί ἐκ τῆς συγγενείας σου καί ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου καί δεῦρο εἰς τήν γῆν, ἣν ἂν σοι δείξω» (Γεν. ιβ' 1).

Ἡ λογική μας θά ἔλεγε:

—*Καί γιατί νά φύγω; Πές μου τουλάχιστον, πού θά πάω, νά συγκρίνω τοὺς δύο τόπους! Ἔτσι, στά τυφλά θά βαδίσω; Καί γιατί δέν μέ ρωτᾷς ἂν θέλω ἐγώ, ἂν θέλῃ ἡ γυναίκα μου;*

Τίποτε ἀπό ὅλα αὐτά! Τό εἶπε ὁ Θεός; Γιὰ τόν Ἀβραάμ οὐδεμία ἀντιλογία. Ἀμέσως ἡ τυφλή ὑπακοή, πού ὁμως κάθε ἄλλο, παρά τυφλή εἶναι. Ὅταν σέ κατευθύνῃ κάποιος, πού βλέπει χίλιες φορές καλύτερα ἀπό σένα, στά τυφλά βαδίζεις; Ἐμεῖς, οἱ τάχα λογικοί, κάνουμε τό πιό παράλογο: Εἶναι ἡ ἀνυπακοή στόν Θεό! Αὐτό εἶναι τρέλλα. Ὁ Ἀβραάμ, πιστεύοντας στό ὑπέρογο, δεχόταν τήν τελεία λογική, τή λογική τοῦ Θεοῦ.

• Ἡ δεύτερη περίπτωση: Ὅταν τόν βεβαίωσε ὁ Θεός, ὅτι θά γίνῃ πατέρας πολλῶν ἐθνῶν καί ὅτι οἱ ἀπόγονοί του θά εἶναι ἀμέτρητοι σάν τά ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καί σάν τήν ἄμμο τῆς θάλασσας. Πέρα γιά πέρα παράλογο γιά τήν ἀνθρώπινη λογική, ἀφοῦ ὁ Ἀβραάμ ὄχι μόνο δέν εἶχε παιδί, ὥστε νά προέλθουν οἱ τόσοι ἀπόγονοι, ἀλλ' οὔτε μπορούσε μέ τούς φυσικούς νόμους ν' ἀποκτήσῃ παιδί.

Ἡ γυναίκα του Σάρρα ἦταν στείρα καί στήν ἡλικία βρίσκονταν καί οἱ δύο «προβηβηκότες», ὑπερήλικες. Ἡ ἐπαγγελία ὁμως τοῦ Θεοῦ σαφειστάτη: «Καί ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα... Καί ποιήσω τό σπέρμα σου ὡς τήν ἄμμον τῆς γῆς... Ἀνάβλεψον δὴ εἰς τόν οὐρανόν καί ἀρίθμησον τοὺς ἀστέρας, εἰ δυνησῇ ἔξαριθμῆσαι αὐτούς. Καί εἶπεν (ὁ Θεός): Οὕτως ἔσται τό σπέρμα σου» (Γεν. ιβ' 2. ιγ' 16. ιε' 5). Ἐμεῖς, οἱ τάχα λογικοί, ὄχι μόνο δέν πιστεύουμε στήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ἀλλά καί τήν ἀρνούμεθα.

• Ἡ τρίτη περίπτωση, πού πίστεψε ὁ Ἀβραάμ: Ὅταν ὁ Θεός τοῦ ζήτησε νά θυσιάσῃ τό μονάκριβο παιδί του, τόν Ἰσαάκ, πού θαυματοουργικά εἶχε ἀποκτήσει. «Καί εἶπεν ὁ Θεός: Λαβέ τόν υἱόν σου τόν ἀγαπητόν, ὃν ἠγάπησας, τόν Ἰσαάκ, καί πορεύθητι εἰς τήν γῆν τήν ὑψηλήν καί ἀνένεγκον αὐτόν ἐκεῖ εἰς ὄλοκάρπωσιν ἐφ' ἐν τῶν ὁρέων, ὧν ἂν σοι δείξω» (Γεν. κβ' 2). Καί ὁ Ἀβραάμ πίστεψε καί ὑπάκουσε. Ἐδῶ πιά καί ἂν γίνεται θαυμαστός ὁ Ἀβραάμ!

Ὁ Ἰσαάκ ἦταν ὁ μόνος τρόπος, γιά νά ἐκπληρωθῆ ἡ ἐπαγγελία τοῦ Θεοῦ, ὅτι θά αὐξηθοῦν οἱ ἀπόγονοί του σάν τά ἄστρα

του οὐρανοῦ. Καί τώρα τόν καλεῖ ὁ Θεός νά φονεύσῃ τό παιδί, πού Ἐκείνος τοῦ χάρισε! Ἀπόλυτα ὑποτάσσεται ὁ Ἀβραάμ στό λόγο τοῦ Θεοῦ, χωρίς νά μειωθῇ οὔτε ἐλάχιστα καί ἡ πίστις του στήν ἐπαγγελία τοῦ Θεοῦ. Θυσιάζει τόν Ἰσαάκ, τό μόνο ἀπόγονό του, καί συγχρόνως πιστεύει, ὅτι οἱ ἀπόγονοί του θά γίνουν σάν τήν ἄμμο τῆς θάλασσας (ιδεῖ Ἐβρ. ια' 19)!

• Ὁ Ἀβραάμ θεωρεῖται ὁ ἄνθρωπος τῆς πίστεως· κατέχει τό παγκόσμιο ρεκόρ τῆς πίστεως.

• Δικαίως ὁ Παῦλος καί στήν πρὸς Ρωμαίους καί στήν πρὸς Γαλάτας τόν παρουσιάζει ὡς παράδειγμα τῆς διαπίστεως σωτηρίας. Στίς ἐξετάσεις («πέπειρασεν ὁ Θεός τόν Ἀβραάμ», Γεν. κβ' 22), πού τόν ὑπέβαλε ὁ Θεός, πήρε ἄριστα.

• Ὅσο πιοῦ ὑπέρογο εἶναι αὐτό, πού λέει ὁ Θεός, τόσο πιοῦ μεγάλη εἶναι ἡ πίστις σου.

• Ὅσο πιοῦ γενναία εἶναι ἡ θυσία, πού σοῦ ζητάει ὁ Θεός, τόσο πιοῦ σπουδαία εἶναι ἡ πίστις σου.

• Ὅσο πιοῦ παράδοξο καί «ἀφύσικο» εἶναι αὐτό, πού σοῦ ζητάει, τόσο πιοῦ θαυμαστή εἶναι ἡ πίστις σου.

Ἀβραάμ, ὁ ἄνθρωπος τῶν ἔργων

Δέν ὑποτιμᾷ τά ἔργα ὁ Παῦλος, ἀφοῦ ὁ Ἀβραάμ εἶχε καί ἔργα καί πίστι. Ἀπλῶς τονίζει, ὅτι ὅσα ἔργα καί ἂν κάνη κανεῖς, δέν πετυχαίνει τήν ἰδιαίτερη εὐλογία, πού λέγεται δικαίωσις.

Ἐκεῖνο, πού ὁ Θεός ζήτησε ἀπό τόν Ἀβραάμ καί τελικά δέν τόν ἄφησε νά τό κάνη, νά θυσιάσῃ τό μονάκριβο γιό του, τό ἔκανε ὁ Ἴδιος γιά τό Μονογενῆ του Υἱό! Ὅπως ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ ἀπαιτοῦσε πίστι, ἔτσι ἀπαιτεῖται πίστις στή θυσία τοῦ Χριστοῦ. Καί ἡ δική μας πίστις, ὅσο θαυμαστή κι ἂν εἶναι, δέν συγκρίνεται μέ τήν πίστι τοῦ Ἀβραάμ. Ἐμεῖς καλούμεθα νά πιστεύσουμε στή θυσία, πού ἄλλος ἔκανε· ὁ Ἀβραάμ ἔπρεπε νά πιστεῦσῃ στή θυσία, πού ὁ ἴδιος θά ἔκανε!

Ἄν ὁ Θεός ἔδινε τή δικαίωσί Του, τή σωτηρία, γιά τά ἔργα τῶν ἀνθρώπων, τό-

τε θά ἦταν σάν νά τοὺς πλήρωνε, σάν νά χρωστοῦσε τή δικαίωσι. Μία τέτοια περίπτωση ὁμως ἀποκλείεται πρό Χριστοῦ καί χωρίς Χριστό. Γιατί;

• Κανεῖς ἄνθρωπος δέν εἶχε ἐργασθῇ τόσο τό καλό, ὥστε μέ ἀξιωμαθία νά ἐξασφαλίζῃ τήν αἰώνια ζωή. Περισσότερες οἱ ἀμαρτίες ἀπό τίς καλωσύνες. Καί ἐπομένως ἐκεῖνο, πού πιοῦ πολύ θά χρωστοῦσε ὁ Θεός στόν ἄνθρωπο, δέν θά ἦταν ἡ εὐλογία, ἀλλ' ἡ τιμωρία. Κάθε εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί πρό Χριστοῦ δέν δινόταν ἐξοφλητικά, ἀλλά χαριστικά. Στόν ὑπολογισμό μεταξύ ἀμαρτιῶν καί ἀρετῶν τό ὑπόλοιπο πάντοτε ἦταν στό μέρος τῶν ἀμαρτιῶν. Πάντα περισσεύαν οἱ ἀμαρτίες.

• Ἄν σέ τυχόν ἐργαζομένους τό ἀγαθό ἔδινε ὁ Θεός ὡς ὀφειλή τῆ δικαίωσι, τότε ἡ δικαίωσις δέν θά ἦταν «καθολική»· δέν θά εἶχαν ὅλοι τή δυνατότητα νά σωθοῦν. Καί τώρα βεβαίως, μετά Χριστό, δέν σώζονται ὅλοι, ἢ μάλλον οἱ λιγώτεροι σώζονται, ἀλλ' ἡ μεγάλη διαφορά εἶναι, ὅτι σήμερα δίδεται ἡ δυνατότητα σέ ὅλους νά σωθοῦν.

Ἄρα ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ μόνη δύναμις γιά νά ξοφληθοῦν τά ἀμαρτήματα καί νά δικαιωθοῦν οἱ ἄνθρωποι, δέν προσφέρεται ἀπλῶς στόν ἐργαζόμενο τό ἀγαθό, ἀφοῦ κανεῖς ἐργαζόμενος δέν ζητάει χάρι· ζητάει ἐκεῖνο, πού δικαιούται, ἐκεῖνο, πού τοῦ χρωστᾶνε.

Καί βεβαίως δέν ἀρνεῖται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τή δικαιοσύνη στίς διαπροσωπικές σχέσεις. «Ἄξιός ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ», λέει ὁ ἴδιος ὁ Κύριος (Λουκ. ι' 7. Ἰδέ καί Α' Κορ. θ' 9. Ἰακ. ε' 4).

• Ἄλλο ὁμως ὁ ὑλικός μισθός γιά κάθε ἐργαζόμενο, πού τόν δικαιούται, καί ἄλλο ἡ δικαίωσις, ὡς ἀξιωμαθία γιά τά καλά ἔργα. Δέν ἀγοράζεται ὁ παράδεισος μέ τίποτε. Γιά ν' ἀμείψῃ ὁ Θεός κάποιον γιά τά ἔργα του, θά πρέπη νά ἐξαφανισθοῦν πρῶτα οἱ ἀμαρτίες του. Αὐτό ἦταν ἀδύνατο στήν Παλαιά Διαθήκη, ὅπου ἀφεσις δέν ὑπῆρχε. Καί ἐπομένως μικροῦς μισθοῦς, μικρές, ἐπίγειες εὐλογίες εἶχαν οἱ ἐργαζόμενοι τό ἀγαθό,

(Ήσ. α' 20), αλλά τή μεγάλη εύλογία, τή σωτηρία, δέν μπορούσαν άξιοκρατικά, άξιόμισθα νά τήν εισπράξουν.

• Μετά Χριστό και έν όνόματι τής θυσίας του Χριστού οι άμαρτίες των ανθρώπων έξαλείφονται, και άρα τά έργα μετά Χριστόν, άποκτούν κάποια άξιόμισθη ιδιότητα. Ένω, δηλαδή, ή δικαιοσύνη δέν δίδεται ως άμοιβή για τά έργα, άλλ' ως χάρις, έν τούτοις χωρίς έργα μετά Χριστόν δέν δίδεται ή χάρις! Διότι ή έλλειψις έργων φανερώνει έλλειψη πίστεως (Ματθ. ιθ' 28-29). 'Ο Χριστός δέν ήλθε έπειδή είδε τά έργα μας, άλλ' έμεις δέν θά πάμε στό Χριστό, άν δέν έχουμε έργα, ως καρπό τής προς Αυτόν πίστεως.

Ζητάμε όχι μισθό «κατά όφείλημα», αλλά μισθό «κατά χάριν» (Ρωμ. δ' 4).

Πίστις στην παντοδυναμία του Θεού

Η δικαιοσύνη, ή δικαιοσύνη, δίδεται κατά χάριν. 'Ο Θεός τήν προσφέρει, διότι θέλει νά τήν προσφέρει. Και ό άνθρωπος τήν άποκτά προσφέροντας τήν πίστι του στόν Ίησού Χριστό. Η πίστις αυτή έχει μεγάλη άξία, διότι δέν είναι πίστις άπλώς στό μυστήριο τής άγάπης του Θεού, αλλά και στην παντοδυναμία Του. Πίστις, ότι ό Θεός έχει τέτοια δύναμη, ώστε μπορεί και στόν άσεβή νά δώση τή σωτηρία, έφ' όσον βεβαίως αυτός πιστέψη και παύση νάναι άσεβής.

• Δικαιώνεται ό μή εργαζόμενος τό άγαθό; Δικαιώνεται όχι ό μή εργαζόμενος τό άγαθό, άλλ' ό μή δυνάμενος νά εργασθή τέτοιο άγαθό, πού θά του έξασφαλίση τή σωτηρία.

• Δικαιώνεται ό ένάρετος, πού όμως δέν πιστεύει στην άρετή του, αλλά πιστεύει στό Σωτήρα Χριστό.

• «Πιστεύοντι δέ... λογίζεται ή πίστις αυτού εις δικαιοσύνην» (Ρωμ. δ' 5). Δέν δείχνει ό Παύλος μόνο τή διαφορά ανάμεσα στα έργα και στην πίστι, αλλά και τή διαφορά ανάμεσα στην άμοιβή των δύο. 'Ο εργαζόμενος δικαιούται μισθό. 'Ο πιστεύων άμείβεται μέ τή «δικαιοσύνη», μέ τή δικαιοσύνη, μέ τή σωτηρία. Δέν ύποτιμά τό μισθό σέ τούτη τή ζωή ό

Παύλος. 'Αλλ' άνώτερος από τόν όποιοδήποτε μισθό είναι ό παράδεισος, ή «δικαιοσύνη», ή σωτηρία.

Έκείνος συγχωρεί

Η κλιμάκωση τής προσφοράς του θεοσεβούς άνθρωπου:

• Έργα νόμου, χωρίς δυνατότητα άφέσεως άμαρτιών.

• Πίστις στόν Ίησού Χριστό, πού σώζει όλους.

• Έργα πίστεως, πνευματική ζωή.

Η κλιμάκωση τής άμοιβής του Θεού:

• Μισθός, μικρές εύλογίες, άναφερόμενες στη ζωή αυτή.

• Δικαιοσύνη, δηλαδή, δικαιοσύνη, άφεςις άμαρτιών.

• Μακαριότητα στην αιώνια ζωή.

«Μακάριοι όν άφέθησαν αι άνομίαι και όν έπεκαλύφθησαν αι άμαρτίαι» (Ρωμ. δ' 7. Ψαλμ. λα' 1-2). Πολύ παρήγορος λόγος. Φαντασθήτε, άν τό «έπεκαλύφθησαν» γίνη «άπεκαλύφθησαν αι άμαρτίαι»! Και ύπάρχει δυστυχώς για όλους μας και αυτό τό ένδεχόμενο.

• Αν δέν δεχθοϋμε μέ πίστι τό μυστήριο τής έν Χριστώ σωτηρίας, άν δέν ζητήσουμε μέ βαθεία μετάνοια και είλικρινή έξομολόγησι τό έλεός Του, άν δέν παρουσιάσουμε καρπούς άξιους τής μετανοίας, τότε τά άμαρτήματά μας όλα θ' άποκαλυφθούν μπροστά σέ άγγέλους και ανθρώπους, κατά τήν ήμέρα τή φοβερά τής δικαιοκρισίας.

• Όσο ζοϋμε, είναι έτοιμος ό Θεός τής άγάπης νά «έπικάλυψη», νά σκεπάση, νά έξαφανίση όλα τά άμαρτήματά μας. «Έάν όμολογώμεν τας άμαρτίας ήμων...» (Α' Ίωαν. α' 9).

• Άς μή χάσουμε τήν εύκαιρία. Άς μήν άφήσουμε τό χρόνο τής ζωής μας νά κυλήση χωρίς τή χάρι του Χριστού.

• Άς προστρέξουμε στην χάρι τής άφέσεως, στην ζωή τής Έκκλησίας, ώστε νά πετύχουμε τόν άπερίγραπτο μακαρισμό: «Μακάριοι όν άφέθησαν αι άνομίαι και όν έπεκαλύφθησαν αι άμαρτίαι».

Άρχιμ. Δανήλ Γ. Άεράκης

Ψάλτες

Στήν παρουσίασι τοῦ βιβλίου τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Ἀργολίδος π. Νεκταρίου «Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἢ τῷ ἑαυτῷ μου;»

Ἐρανίσματα ἀπό κείμενα τοῦ ἱεροκέρυκος ἄρχιμ. Δανιήλ Ἀεράκη ὑπό τόν τίτλο «Πρόσχωμεν»

(Στή Θήβα ἔγινε στίς 16 Νοεμβρίου 2016 παρουσιάσις τοῦ βιβλίου τοῦ Μητροπολίτου Ἀργολίδος κ. Νεκταρίου (Ἀνωποπούλου) «Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἢ τῷ ἑαυτῷ μου;». Στήν ἐκδήλωσι ἀναγνώστηκε κείμενο τοῦ ἱεροκέρυκος π. Δανιήλ Ἀεράκη σχετικά μέ τό ἐκκλησιαστικό ψάλσι-μο. Δημοσιεύεται στή συνέχεια).

1.

Τήν Ἁγία Γραφή προσφέρει ἡ Ἐκκλησία ὡς **τροφή**. Ποῦ; Στή λατρευτική σύναξι. Πῶς; Μέ τά **ἀναγνώσματα**. Ἔτσι λέει ἡ ἱερά Παράδοσις.

— Ὅχι, λέει κάποια ἀνθρώπινη παράδοσις, θρονιασμένη σ' ἓνα ἀναλόγιο!

— Ὅχι, δέν θ' ἀκούσουν οἱ πιστοί Γραφή! Οἱ χριστιανοί πρέπει ν' ἀπολαύσουν **μουσική**, ὄχι Ἁγία Γραφή. Θά καλύψουμε, λοιπόν, τή Γραφή!!!

Ἔτσι παίρνει ὁ ψάλτης τόν Ἀπόστολο, σκοτώνει τά νοήματα μέ τό ὄπλο τῆς μουσικῆς, καί προβαίνει σέ κορώνες, πού ξεσφανίζουν τά θεόπνευστα λόγια.

Ἄν τολμήσῃς νά πῆς κάτι, ἔρχεται ἡ ἀπάντησις ἐκείνων, πού μόνο στό ἀναλόγιο, ὡς μουσικό κομμάτι, ἀνοίγουν τήν Ἁγία Γραφή:

— Καί ποῦ πάει ἡ παράδοσις;....

Ἡ μουσική στήν Ἐκκλησία εἶναι μιὰ παράδοσις! Ὅχι ὁμως ἱερά Παράδοσις. Εἶναι σημαντική παράδοσις ἑνός ἔθνους καί λαοῦ, πού ὁμως διακονεῖ τήν **προσενχή** καί τήν **οἰκοδομή** τῶν πιστῶν. Τίποτε περισσότερο.

2.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος παραβάλλει τά λεγόμενα μέ **σαλπίσματα**. Παραγγέλματα δίνει ὁ λειτουργός. Σαλπίσματα γιά ἀφύπνισι καί ἐξοπλισμό πρὸς μάχη. «Καί γάρ

ἐάν ἄδηλον φωνήν σάλπιγξ δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς **πόλεμον**;» (Α' Κορ. ιδ' κεφ.).

Ὁ **σαλπικτής** παλαιότερα ἔπαιζε τέτοια σαλπίσματα, πού ὄχι ἀπλῶς προετοίμαζε τό στρατό, ἀλλά καί ἐνθουσίαζε τοὺς πολεμιστές. Σημαντικό ρόλο στήν ψυχική προετοιμασία, στό θάρρος καί στή σωματική ὀρμή παίξει πάντοτε ὁ λόγος καί τό τραγούδι, ἡ ἐνθουσιαστική προτροπή τοῦ ἡγέτη καί ἡ ζωντανή μουσική.

Στήν ἐκκλησία συνάγονται οἱ πιστοί, γιά νά ἐξοπλισθοῦν γιά τόν **ἀόρατο πόλεμο**. Διεγείρεται ἡ προσοχή τους, ἀνυψώνεται ἡ προσευχή τους, θεομαίνεται ἡ καρδιά τους, φωτίζεται ὁ νοῦς τους, ἐξαυλώνεται τό σῶμα τους, ζοῦν τήν ἐργήγορσι, ἀποκοτοῦν δύναμι μεγάλη. Ὅλα αὐτά:

- ὅταν ὑπάρχη «**εὐσημος λόγος**»,
- ὅταν κατανοοῦν «**τό λαλούμενον**»,
- ὅταν ὁ λειτουργός καί ὁ ψάλτης εἶναι **καλοὶ σαλπικτές**.

Πόσες φορές βγαίνει ὁ λειτουργός στήν ὠραία πύλη καί λέει: «**Πρόσχωμεν**»! Εἶναι παράγγελμα. Σέ ἔντασι καλεῖται ἡ προσοχή. Σέ σύναξι καλοῦνται ὅλες οἱ αἰσθήσεις. Οἱ πιστοί εἰκονίζονται «**τά χερουβείμ**» καί μέ δέος ἐτοιμάζονται νά ὑποδεχθοῦν «**τόν Βασιλέα τῶν ὄλων**». Ἄλλα πῶς;

● Πῶς θά προσέξουν τό **Ἀποστολικό** ἀνάγνωσμα, ὅταν ὄχι πλέον ἡ γλωσσολαλία, ἀλλ' ἡ μουσικολογία, μετατρέπη τό θεόπνευστο ἀνάγνωσμα σέ μουσική ἐπίδειξι;

● Πῶς θά προσέξουν τήν **Εὐαγγελική** περικοπή, ὅταν ὄχι ἡ γλωσσολαλία πλέον, ἀλλ' ἡ καλλιφωνία μετατρέπη τό λόγο τοῦ Κυρίου σέ προσωπική μουσική εὐκαιρία;

● Πῶς θά προσέξουν τή **θεία Λειτουργία**, ὅταν δέν λέγονται εὐκρινῶς οἱ εὐχές ἢ ὅταν ἀποσπᾶται ἡ προσοχή;

● Ούτε η **μουσική** τῆς Ἐκκλησίας φταίει γιά τή μή προσοχή καί μή προσευχή καί τή μή συμμετοχή στήν κοινή λατρεία.

● Ούτε ἡ **γλῶσσα** αὐτή καθ' ἑαυτήν φταίει. Πάντοτε ἡ Ἐκκλησία λαλεῖ τό αἰώνιο μήνυμά της ἔτσι, ὥστε «εἷς ἕκαστος νά ἀκούη τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ» (Πράξ. α' 19). Τόσο ἡ μουσική, ὅσο καί τό γλωσσικό ἰδίωμα ἀποτελοῦν **ἐργαλεῖα**, διά τῶν ὁποίων ἐνεργεῖ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον.

Ἐκεῖνο, πού κυρίως φταίει εἶναι ἡ μαρτία τῆς... γλωσσολαλίας! Δηλαδή, τό **ἐπιδεικτικό** καί **μαγικό** ἐπιζητοῦσαν τότε οἱ γλωσσολαλοῦντες. Καί τώρα;

Τό ἐπιδεικτικό τείνει νά ἐξαφανίση τό πνευματικό. Τό εὐκόλο καί μαγικό τείνει νά ἐξοντώση τό οὐσιαστικό καί ἐπίπονο.

● Ὅλα ἔχουν ἔννοια καί **νοήματα**. Μόνο ἡ λατρευτική σὺνάξις δέν πρέπει νά ἔχη ἔννοια καί νόημα; Παντοῦ παρακολουθοῦν μέ ζωηρότητα καί ἐνδιαφέρον. Καί μόνο στήν ἐκκλησία οἱ πιστοί πρέπει νά παρακολουθοῦν τά... ρολόγια τους γιά τό πότε θά τελειώση ἡ ἀκολουθία, ἀφοῦ δέν τήν καταλαβαίνουν;

3.

Δυστυχῶς ἔχει ὑψωθῆ ἓνα **τεῖχος**, πού ἐμποδίζει τούς πιστούς νά παρακολουθήσουν τίς εὐχές τῆς Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Μακάρι κάποτε νά νοήσουν οἱ παράγοντες, ὅτι ἡ θεία Λειτουργία εἶναι **συλλείτουργο** καί ὅτι ὑπέρ τήν **ἀργή μουσική** εἶναι τό **ἄκονσμα** καί ἡ **κατανόησις** τῆς θ. Λειτουργίας.

Ὁ λειτουργός καλεῖ τό λαό νά ψάλῃ μαζί μέ τούς ἀγγέλους τό «Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σαβαώθ...». Καί αὐτόν ὁμως τόν **ἀγγελικό ὕμνο** τόν παίρνει τό ἀναλόγιο καί τόν... μετατρέπει σέ **ἀργόσυρτο μέλος**, πού κρατᾶει τόσο, ὅσο χρειάζεται νά ἐξαφανίση ἀπό τά αὐτιά καί τήν προσοχή τοῦ λαοῦ τήν **εὐχή τῆς Ἄναφορᾶς**, πού παρουσιάζει ὅλο τό σχέδιο τῆς θείας οἰκονομίας!

4.

Κάποιος μπαίνει μέσα στήν ἐκκλησία καί γελᾷ. Φέρνει τό χέρι στό κεφάλι, κάτοντας τή γνωστή κίνησι καί μᾶς λέει:

—*Τρελλάθηκαν; Τί πάθανε ἐδῶ μέσα; Ἐκεῖνος μέ τή χρυσοῦ φορεσιά γιατί μουρμουρίζει; Κι ὁ ἄλλος, πού ἔχει τό μικρόφωνο κολλημένο στό στόμα, ἐκεῖ στό δεξιά, γιατί στριγγλίζει; Μήπως τρελλάθηκαν;...*

Ξενίζουν αὐτά; Δέν τά λέμε ἐμεῖς. Τά λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Βρίσκονται στό περίφημο **14ο κεφάλαιο τῆς πρώτης πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς**, πού τονίζεται ἐπανειλημμένα ἡ **ζωντανή καί κατανοητή** λατρεία.

—*Μήπως τρελλάθηκαν;*

Τά λόγια τοῦ Παύλου:

«Ἐάν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τό αὐτό καί πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δέ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι **μυίνεσθε**;» (Α' Κορ. ιδ' 23). Δηλαδή: «Ἄν, συναχθῆ ὅλη ἡ ἐκκλησία καί ὅλοι γλωσσολαλοῦν, ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου, καί τήν ὥρα αὐτή μποῦν στό χῶρο τῆς συνάξεως ἄσχετοι ἢ ἄπιστοι, δέν θά πούν, ὅτι εἶστε τρελλοί;».

● Ἴσως ἀντιτάξουν μερικοί, ὅτι τά λόγια αὐτά τά λέει ὁ Παῦλος γιά τήν τότε σὺνάξι. Εἶναι σίγουρό, ὅτι πολύ περισσότερο θά τά ἔλεγε γιά τή σημερινή σὺνάξι.

● Ἴσως πάλι ἀντιτάξουν, ὅτι αὐτά τά λέει γιά τή **γλωσσολαλία**, ὅπου μίλαγαν μερικοί σέ ἀνύπαρκτες (ἀκαταλαβίστικες) γλώσσες. Εἶναι βέβαιο, ὅτι πολύ περισσότερο θά τά ἔλεγε γιά ὅσα μουρμουριστά, ἄψυχα, ἀκατανόητα καί ἐπιδεικτικά λέγονται καί ψέλνονται σήμερα στους ναούς μας.

Τῆ θέσι τῆς ἀκατανόητης γλωσσολαλίας ἔχουν πάρει σήμερα τά μακρόσυρτα μουσικά κομμάτια, ὁ τρόπος πού ψέλνονται οἱ ὕμνοι, πού φυσικά (οἱ ὕμνοι) εἶναι **ἀριστουργήματα** λόγου, ἀλλ' ἀκατανόητα στους πολλούς, καί ὁ τρόπος πού μουρμουρίζουν μερικοί ἱερεῖς τίς εὐχές.

Θά ἐξανίστατο ὁ Παῦλος. Διότι ἡ μέν γλωσσολαλία ἦταν ἀγιοπνευματικό χάρισμα, ἐνῶ ὁ τρόπος τῆς λατρείας σήμερα ἐν πολλοῖς εἶναι καρπὸς **ἐπιδείξεως ἢ ραθυμίας**.

Ὅσα ὀρίζει ἡ Ἐκκλησία πρέπει νά λέγονται καί νά ψέλνονται **ζωντανά, κατανοητά** καί **κατανοητά**. Σ' αὐτό θά μᾶς

βοηθήση ἡ ἀναφορά μας στήν ἀρχαία Ἐκκλησία. **Στροφή πρὸς τὰ πίσω!** εἶναι ἐν προκειμένῳ τὸ πλὸν... προοδευτικὸ βῆμα! Στροφή πρὸς τίς πηγές! Στροφή πρὸς τὴν ἀρχαία Ἐκκλησία!

5.

Πολλοὶ ψάλτες δυστυχῶς θεωροῦν τὸν Ἀπόστολο εὐκαιρία γιὰ ἐπίδειξι τῆς φωνῆς τους καὶ τῆς μουσικῆς τους ἰκανότητας. Μὰ ὁ Ἀπόστολος εἶναι **ἀνάγνωσμα**, δέν εἶναι **ψάλσιμο**. Εἶναι τροφή πνευματική, δέν εἶναι τροφή ἐγωιστική. Ὁ ἴδιος ὁ ψάλτης προαναγγέλλει, ὅτι θὰ διαβάσῃ μέ καλὴ ἀπαγγελία τὸ ἱερό κείμενο. Π.χ.: «*Πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῆς Παύλου τὸ ἀνάγνωσμα*», λέει.

Καί ἐνῶ ἀναγγέλλει, ὅτι ἀνάγνωσμα θὰ διακονήσῃ, εὐθύς ἀμέσως μετατρέπει τὸ ἀνάγνωσμα σέ «κοκοροειδές» ψάλσιμο. Οὔτε ὁ ἴδιος καταλαβαίνει, οὔτε τοὺς ἄλλους ἀφήνει νὰ καταλάβουν κάτι!

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γιατί τὸν εὐλογοεῖ ὁ λειτουργὸς μέ τὸ «*Εἰρήνη σοὶ τῷ ἀναγινώσκοντι*»; Μήπως καί ὁ λειτουργὸς δέν ἄκουσε, ὅτι ἀνάγνωσμα δέν λέχθηκε καί ὅτι σέ μουσικὲς κορῶνες μεταμορφώθηκαν τὰ ἱερά λόγια;

Τὰ ὅσα ἐδῶ λέμε δέν ἀφοροῦν στοὺς εὐλαβεῖς ἐκείνους «ἀναγνώστες» (ψάλτες), πού ἀποδίδουν σεμνά καί κατανοητὰ τὸν Ἀπόστολο μέ **ἐμμελῆ ἀνάγνωσι**.

6.

Νά κρατήσουμε τὸ μεγαλεῖο τῶν λόγων τῆς λατρείας μας, νὰ διατηρήσουμε ὅσο γίνεται τὴν ὁμοιομορφία στὴ λατρεία, ἀλλὰ καί νὰ συνειδητοποιήσουμε τὴν εὐθύνη, πού σήμερα ἔχει ξεχαστῆ ἀπὸ πολλοὺς. Δηλαδή:

- Λειτουργοῦμε καί ψέλνουμε γιὰ τὴν **δόξα** τοῦ Θεοῦ καί τὴν ὠφέλεια τοῦ λαοῦ.

- Λειτουργοῦμε καί ψέλνουμε πρὸς «**οἰκοδομὴν καὶ σωτηρίαν**».

- Λειτουργοῦμε καί ψέλνουμε γιὰ νὰ ῥιγοῦμε καί νὰ **συγκλονιζόμεσθε**.

- Λειτουργοῦμε καί ψέλνουμε ὄχι ὡς γραμμόφωνα ἢ μαγνητόφωνα ἢ CD, πού **ψυχρά** μεταδίδουν ὅσα χαράχτηκαν πάνω

τους. Εἴμαστε **φορεῖς** τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Πυρακτωνόμαστε καί πυρακτώνουμε.

- **Κατανοοῦμε** καί φωτίζουμε.

- Εἴμαστε **ἀγγελιαφόροι** καί κραάχτες τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

7.

Τὸ ψάλσιμο δέν εἶναι μουσικὴ τέχνη· εἶναι **μυστικὴ ζωή**. Μπορεῖ ἓνας ψάλτης νὰ εἶναι «καλλιτέχνης» καί στὴ φωνὴ καί στὴ μουσικὴ γνῶσι, ἀλλὰ νὰ μὴ συγκινηθῆι μέ τὰ ὅσα ψέλνει καί νὰ στέκῃ στό Ναὸ ὄχι ὡς λατρεύων τὸν Θεό, ἀλλ' ὡς λατρευόμενος... ἐπιδειξίας!

Καί ἀντίθετα, μπορεῖ ἓνας ἀπλὸς χριστιανὸς νὰ ζῆ μυστικὰ τὰ λόγια τοῦ ψαλσίματος. Δέν θὰ ἦταν βέβαια κακό νὰ συνδυάζῃ κάποιος καί τὰ δυό: καί μυστικὴ ζωὴ καί μουσικὴ ἰκανότητα. Τὸ προτιμότερο ὅμως εἶναι τὸ πρῶτο.

8.

Ὁ Θεὸς δέν εἶναι... κουφός, γιὰ νὰ ἐξάγομε δυνατὲς κορῶνες.

Ὁ Θεὸς δέν ἔχει καμμιά ἀγγελικὴ ἐπιτροπὴ μουσικῆς κριτικῆς, γιὰ νὰ βαθμολογῆ τίς ἀποδόσεις στὴ μουσικὴ τέχνη.

Ὁ Θεὸς ἀκούει στόματα καί ψυχές, πού μέ **εὐλάβεια** καί **πίστι** Τὸν ὑμνοῦν καί Τὸν παρακαλοῦν.

(*Καί ἓνα χρυσοστομικὸ κείμενο γιὰ τὴ λειτουργικὴ προσευχή*):

Διασχίζει τοὺς οὐρανοὺς

«*Εὐχή ὁδηγὸς οὐρανία,
οὐ περὶ τὴν γῆν στρεφόμενη,
ἀλλ' εἰς αὐτὴν τῶν οὐρανῶν
πορευομένη τὴν ἄψίδα.*

*Ἐπερηδᾷ κτίσματα,
τέμνει νοητῶς τὸν ἀέρα,
ὑπὲρ τὸν ἀέρα πορεύεται,
διαβαίνει τὰς τῶν ἀστρῶν χορείας,
ἀνοίγει πύλας οὐρανῶν,
ὑπὲρ τοὺς ἀγγέλους γίνεται.
Πρὸς αὐτὴν τὴν ἀπρόσιτον
παραγίνεται Τριάδα».*

Χρυσόστομος, Ε.Π.Ε. 31,224

π. Δ. Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Τό κήρυγμα

Αναγκαῖο στοιχείο τῶν λατρευτικῶν συνάξεων εἶναι τό κήρυγμα. Πρόκειται γιά οὐσιαστική λειτουργική πράξι τῆς Ἐκκλησίας. Πάντοτε ἡ Ἐκκλησία ἀκούει καί ἀκούεται. Προσεύχεται καί κηρύττει. Λειτουργεῖ καί εὐαγγελίζεται. Ἡ ζωὴ τῆς ὀφείλεται στήν αὐξήσει τοῦ λόγου. «Καί ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξατο καί ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν» (Πράξ. στ' 7). Ὁ **ἄμβωνας** τῆς Ἐκκλησίας ποτέ δέν πρέπει νά σιγᾷ. Εἶναι ὁ τόπος, ὅπου τελεῖται τό Μυστήριον τοῦ λόγου. **Θυσιαστήριον** καί **ἄμβωνας** συναποτελοῦν τὴν **Πεντηκοστή** τῆς λατρευτικῆς συνάξεως.

● Τό κήρυγμα δέν εἶναι μιὰ ἀπλὴ ἐνασχόλησις. Εἶναι **ιερουργία** (Ρωμ. ιε' 16). Εἶναι λαχτάρα καί πόθος. Εἶναι ἀναμονὴ καί **προσκαρτέρησις**. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ «ἦσαν προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καί τῇ κοινωνίᾳ καί τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καί ταῖς προσευχαῖς» (Πράξ. β' 42). Περίμεναν τὴν ὥρα τῆς συνάξεως, ὅπου ἀφωσιώνονταν σ' αὐτὰ τὰ τέσσερα, στή **διδαχῇ** τῶν ἀποστόλων, δηλαδή στό κήρυγμα, στή μεταξύ τους **κοινωνία** καί ἐνότητα, στήν τέλεσι τῆς **Θείας Εὐχαριστίας** καί στίς **προσευχές**.

● Γιά τό κήρυγμα βασικὲς προϋποθέσεις εἶναι: Ἡ κλήσις καί ἀποστολή, ἡ ἀναγκαιότητα καί προτεραιότητα, ὁ κόπος καί ἡ προετοιμασία τοῦ κηρύττοντος καί ἡ ὀρεξις τῶν ἀκροατῶν. Μὲ ἄλλα λόγια: Ὁ Θεὸς καλεῖ, ἡ Ἐκκλησία ἐνεργοποιεῖται, ὁ κήρυκας προετοιμάζεται καί ὁ ἀκροατῆς γίνεται καλὸς δέκτης καί προσέχει.

Τί λέει ἡ Καινὴ Διαθήκη γιά τίς τέσσερις προϋποθέσεις καί πῶς τίς ἐξηγεῖ ὁ μελίσσος κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος;

* * *

1. Κλήσις καί ἀποστολή: Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπευθύνει ἐκεῖνα τα κλιμακωτὰ ἐρωτήματα:

- Πῶς θά ἐπικαλεστοῦν τό ὄνομα τοῦ Κυρίου, ἂν δέν πιστέψουν;
- Πῶς θά πιστέψουν στόν Κύριο, ἂν δέν ἔχουν ἀκούσει γι' Αὐτόν;
- Πῶς θά ἀκούσουν γιά τόν Χριστό, ἂν κάποιος δέν τοὺς κηρύξῃ;
- Πῶς θά κηρύξουν σωστά, ἂν δέν τοὺς ἀποστείλῃ ὁ Κύριος;
- «Ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ» (Ρωμ. ι' 14-15).

Ὅσοι τολμοῦν καί παίρνουν στὰ χεῖλη τους τό λόγο τοῦ Θεοῦ καί παριστάνουν τόν κήρυκα τῆς Ἐκκλησίας, ἄς ἐξετάσουν: Εἶναι **θεόκλητοι** ἢ εἶναι **αὐτόκλητοι**; Ἄκουσαν μέσα τους δυνατὰ τὴ φωνὴ τῆς κλήσεως; Ζύγισαν καλά τὴ σπουδαιότητα καί τίς δυσκολίες τοῦ ἔργου; Ἄντηχεῖ στό ἐσωτερικόν τους ἡ **κλήσις τῆς ἀποστολῆς**: «Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καί μὴ σιωπήσης»; (Πράξ. ιη' 9).

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐρμηνεύει τό χωρίον τοῦ Παύλου: «Ὅν ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ» (Α' Κορ. α' 17). Καί τονίζει τό δύσκολον τοῦ ἔργου τοῦ

κηρύγματος: «Τό εὐαγγελίζεσθαι ἑνός που καί δευτέρου, τό δέ βαπτίζειν παντός ἄν εἴη τοῦ τήν ἱερωσύνην ἔχοντος... Πολύς ὁ πόνος, ὥστε μεταπεισαι προαίρεισιν καί μεταθεῖναι γνώμην καί ἀναμοχλεῦσαι πλάνην καί καταφυτεῦσαι τήν ἀλήθειαν» (Ε.Π.Ε. 18,68). Μετάφρασις: Ὁ εὐαγγελισμός εἶναι ἔργο ἑνός ἴσως δύο, ἐνῶ τό βάπτισμα μπορεῖ νά εἶναι ἔργο παντός, πού ἔχει ἱερωσύνη... Τό κήρυγμα, ἡ κατήχησις, προϋποθέτει πολύ κόπο, ὥστε νά μεταπείσῃ τή βούλησιν, νά μεταβάλῃ τό νοῦ, νά ἐκδιώξῃ τήν πλάνην, νά φυτεύσῃ καλά στήν ψυχή τήν ἀλήθεια.

2. Ἀναγκαιότητα καί προτεραιότητα: Ἐάν ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς (Ρωμ. ι' 17), ἄρα τί πῶς ἀναγκαῖο ἔργο τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τό κήρυγμα; Ὅλα βέβαια τά λειτουργικά **μυστήρια** εἶναι σπουδαῖα, ἀλλ' ἡ τέλεσίς τους δέν ἀπαιτεῖ πολύ κόπο. Ἀπαιτεῖ μόνο τό χάρισμα τῆς **ἱερωσύνης**. Τό κήρυγμα ὁμως εἶναι ἔργο **ἐπίπονο**. Ἐλλωστε τό κήρυγμα γεννάει τόν πόθο γιά συνειδητή μετοχή στά μυστήρια, ἰδίως στό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας.

● Ὁ ἀπόστολος Παῦλος θεωρεῖ ὡς συνεχή καί πιεστική τήν **ἀνάγκη** νά κηρύττῃ. «Ἀνάγκη μοι ἐπίκειται: οὐαί δέ μοί ἐστιν ἕαν μή εὐαγγελίζωμαι» (Α' Κορ. θ' 16).

● Ἀνάγκη τό κήρυγμα γιά κάθε λειτουργό, ἀφοῦ εἶναι τό πρῶτο του ἔργο. Ἀνάγκη καί γιά τό λαό τοῦ Θεοῦ. Πρώτη ἀνάγκη, ὅπως **πρώτη ἀνάγκη** εἶναι ἡ ἀνάπνοή ἢ ὁ κτύπος τῆς καρδιάς. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ποῦ νῦν εἰσιν οἱ λέγοντες μή δεῖν λόγον, μηδέ διδασκαλίας; Μέγα ἔργον τό κήρυγμα, μέγα πρός ἔκκλησίας οἰκοδομήν, καί πολύ συντελεῖ τό διδακτικούς εἶναι τοῦς προεστώτας, κἄν τοῦτο μή παρῇ, πολλά τῶν ἐν ταῖς ἔκκλησίαις οἴχεται» (Ε.Π.Ε. 23,388-390). Μετάφρασις: Ποῦ εἶναι τώρα ὅλοι αὐτοί, πού λένε πῶς δέν χρειάζεται κήρυγμα οὔτε διδασκαλία; Εἶναι πραγματικά σπουδαῖο τό ἔργο τοῦ κηρύγματος. Μεγάλο γιά τήν οἰκοδομή τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐχει σπουδαία σημασία νά εἶναι οἱ προεσβύτεροι τῆς Ἐκκλησίας διδακτικοί. Ἐάν δέν ὑπάρχῃ κήρυγμα, χάνονται πολλά ἀπ' τήν ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας.

3. Κόπος καί προετοιμασία: Τό κήρυγμα εἶναι καί χάρισμα, εἶναι καί ἐπιμέλεια, εἶναι καί προετοιμασία, εἶναι καί κόπος. Θά λέγαμε, ὅτι τό κήρυγμα εἶναι **τάλαντο**, πού συνεχῶς καλλιεργεῖται.

● Οὔτε κρύβεται («Μή κρύπτε λόγον Θεοῦ») οὔτε ἐκφαίνεται στατικά. Μέ τή μελέτη, μέ τή σωστή προετοιμασία, μέ τήν ἐπιμέλεια, μέ τήν προσεχή, μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ ὁ κήρυκας ἐξαγγέλλει τόν αἰώνιο λόγο τοῦ Εὐαγγελίου πάντοτε μέ **σύγχρονο καί ἐλκυστικό** τρόπο.

● Γι' αὐτό καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος μιλάει γιά τοῦς προεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας, πού κουράζονται στήν ἐτοιμασία καί στήν παρουσίασιν τοῦ λόγου: «Οἱ καλῶς προεστώτες προεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καί διδασκαλίᾳ» (Α' Τιμ. ε' 17).

● Ὅσοι προεσβύτεροι ἔχουν «τά πρός ἀπαρισμόν» (Λουκ. ιδ' 28), ὀφείλουν νά κηρύττουν. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος τονίζει: «Αὕτη μοι ἱερωσύνη, τό κηρύττειν καί καταγγέλλειν ταύτης προσφέρω τήν θυσίαν... Ἡ γάρ μάχαιρα τό εὐαγγέλιον, ὁ τοῦ κηρύγματος λόγος» (Ε.Π.Ε. 17,644). Μετάφρασις: Αὐτό εἶναι γιά μένα ἡ ἱερωσύνη, τό νά κηρύττω καί νά παρουσιάζω τά μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ θυσία πού προσφέρω... Διότι τό ἰσχυρό ὄπλο εἶναι τό κήρυγμα, ἡ μάχαιρα τοῦ πνεύματος, ὁ λόγος τοῦ κηρύγματος.

Πρωτότυπα (άσιογραφικά) κάλαντα

Πρωτευαγγέλιο (Γεν. γ' 15-16)

Καλήν ήμέραν, άνθρωποι,
μετά (μετά) από τήν πτώσι.
Ἐλπίδας φῶς σᾶς ἔφερα
στά βρά (στά βρά)θη τῆς καρδιάς σας.

Υἱός γεννᾶται κι ἔρχεται
μέ δύ (μέ δύ)ναμη μεγάλη.
Θά τοῦ χτυπήσει γιά καλά
τοῦ ὄφι τό κεφάλι.

Κλιμαξ Ἰακώβ (Γεν. κη' 12)

Καλήν ήμέραν, οὐρανοί,
τοῦ Ἰα (τοῦ Ἰα)κώβ τή σκάλα
δειξτε καί σ' ὄλους τοὺς λαούς,
πῶς ἔρ (πῶς ἔρ)χεται ὁ Μεσσίας.

Κλιμαξ ή Παναγία μας.
Ἄγ (ἄγ)γελοι κατεβαίνουν
ἀπ' τ' Οὐρανοῦ τά πέρατα
στῆς γῆς (στῆς γῆς) ὄλα τά πλάτη.

Ἡ Παρθένος τοῦ Ἡσαΐα (ζ' 14)

Καλήν ήμέραν, ἄγιοι.
Μυστή (μυστή)ριο μεγάλο.
Βλέπω μιά γέμμα θαυμαστή,
Παρθέ (Παρθέ)νον μέσ' στό Σταῦλο.

Νά ή Παρθένος ἔρχεται,
Υἱόν (Υἱόν) θέ νά γεννήση.
Ἐμμανουήλ τό ὄνομα
κι ὁ κό (κι ὁ κό)σμος θά σκιρτήση.

Δαβίδ (Ψαλμ. β' 7. Ἐβρ. α' 5-7)

Καλήν ήμέραν, ἄγγελοι.
Αὐτός (αὐτός) εἶν' ὁ Υἱός μου,
ὁ πρό αἰώνων γεννηθεῖς
Αὐτός (αὐτός) καί νῦν γεννιέται.

Ἄγγελοι, προσκυνῆστε Τον.
Εἶν' ὁ (εἶν' ὁ) Μονογενής μου.
Σ' ἄλλον ποτέ δέν λάλησα
«Κάθου (κάθου) ἐκ δεξιῶν μου».

Ἰεζεκιήλ. Πύλη κεκλεισμένη (μδ' 1-3)

Καλήν ήμέραν, οἱ πιστοί.

Κι ἄν θέ (κι ἄν θέ)λετε νά δῆτε
τήν πύλη τήν παράδοξη,
πού εἶδε ὁ προφήτης.

Ἄλλες οἱ πόρτες ἀνοικτές.
Ἡ μί (ή μί)α δέν ἀνοίγει.
Μόνο ὁ Κύριος περνᾶ.
Μάνα (μάννα) παρθένος μένει.

Δανιήλ (β' 45)

Καλήν ήμέραν, ἄρχοντες.
Ἄ Δα (ὁ Δα)νιήλ Τόν εἶδε
ἀπό βουνό λίθο μικρό
συντρί (συντρί)βοντας τά κράτη.

Ἄπό ἀπάτητο βουνό
προῆ (προῆ)λθες, Βασιλία μας.
Τῆς Βασιλείας Σου, Χριστέ,
οὐκ ἔ (οὐκ ἔ)σται ποτέ τέλος.

Ἄγγελος στοὺς ποιμένες (Λουκ. β' 8)

Καλήν ήμέραν, οἱ βοσκοί,
φύλα (φύλα)κες στό κοπάδι.
Στή Βηθλεέμ σάν ἄστραφε
ἔφου (ἔφου)γε τό σκοτάδι.

Ἄγγελος φέρνει μήνυμα
χαρᾶς (χαρᾶς) πολύ μεγάλης.
Μέσ' στή σπηλιά γεννήθηκε
σήμε (σήμε)ρα ὁ Σωτήρας.

Δόξα ἐν ὑψίστοις (Λουκ. β' 13-14)

Ἄγγελοι τραγουδῆσανε
τό «Δό (τό Δό)ξα ἐν ὑψίστοις».
Ἔτσι Τόν ὑποδέχονται
τοῦ Οὐ (τοῦ Οὐ)ρανοῦ τόν Κτίστη.

Ἄ Ὑψιστος πατᾶ στή γῆ,
Θεός (Θεός) τῆς εὐδοχίας.
Ἄρμονικά Τόν ἐξυμνοῦν
Χριστόν (Χριστόν) τῆς σωτηρίας.

Παῦλος (Φιλιπ. β' 5-8)

Καλήν ήμέραν, χριστιανοί,
μορφή (μορφή) δούλου λαμβάνει,
Χριστός ὁ ἄμορφος Θεός
μ' ἀγά (μ' ἀγά)πη πού κενώνει.

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Συμφωνία καί ένότητα

Β' Κορ. ιγ' 10-11

Μέ επίεικεια (στ. 10)

Διαπιστώνει «καίρῳ» ὁ Παῦλος. Αὐτό σημαίνει προσπάθεια ὄχι μόνο βελτιώσεως πνευματικῆς, ἀλλά καί θεολογικῆς καλλιέργειας. Προτιμότερο, λοιπόν, τό ὅτι ἀπό μακρὰ, μέ τίν πέννα του, μίλησε κάπως αὐστηρά. Δέν θά ἤθελε «παρών», ὅταν θά γινόταν ἡ συνάντησις πνευματικοῦ πατρός καί τέκνων, νά ὑπάρχη «μούδιασμα», φόβος, ἐπιφύλαξις.

Σημειώνει γιά τό προανάκρουσμα μιᾶς χαρούμενης πλέον παρουσίας καί συναντήσεως, πού θά ἔδινε φτερά στόν Παῦλο νά κἀνη κι ἄλλα ἀποστολικά ἀνοίγματα:

«Διά τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρῆσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθάρεσιν» (στ. 10). Στὴν ἀπλοελληνικὴ: «Γι' αὐτὸ ἀπουσιάζοντας σὰς γράφω αὐτά, γιά νά μὴ χρησιμοποίσω αὐστηρότητα, ὅταν θά εἶμαι παρὼν, σύμφωνα πρὸς τὴν ἐξουσία, πού μου ἔδωσε ὁ

.....

Ἔγινε ὅμοιος μ' ἐμᾶς,
πῆρε (πῆρε) δικό μας σχῆμα,
μέ σάρκα πού προσέλαβε,
νά φύ (νά φύ) γει κάθε κρῖμα.

Σταῦλος

Σταύλου καί φάτνης θέαμα.
Τῆς Βη (τῆς Βη) θλεέμ πολίτης,
ἀπό πολλή ταπεινώσι
ὁ οὐ (οὐ) ρανοπολίτης.

Ἄλογα ζῶα στό παχνί
τῆς ἁ (τῆς ἁ) λογίας δεῖγμα.
Πάρε μου, Λόγε τῆ βρωμιά
καί κά (καί κά) ντην εὐωδία.

Κύριος γιά νά οἰκοδομῶ, καί ὄχι γιά νά γκρεμίζω».

• Δέν ἦταν ἀπό τομος ὁ Παῦλος. Τίς περισσότερες φορές μέ τό «παρακαλῶ» προχωρεῖ καί μέ τίν πνευματικὴ νοθεσία κατορθώνει νά ξερριζώνη τ' ἀγκάθια καί νά σπέρνη τούς σπόρους τοῦ Εὐαγγελίου.

Τό ἀπότομο εἶναι ἀναγκαῖο μόνο σέ ἀκραῖες περιπτώσεις ἀσεβείας καί προκλητικῆς καταφρονήσεως τοῦ Εὐαγγελίου. Ἄν ἐξακολουθοῦσαν νά σύρονται πίσω ἀπ' τίς μαῦρες σκιές τῶν δολιοφθορέων τοῦ Εὐαγγελίου, τῶν ψευδαποστόλων, ἦταν ἔτοιμος νά γίνη ἀπότομος. Τό ἀπειλῆσε ἄλλωστε. Ἄλλ' εὐτυχῶς ἔμεινε στίς ἀπειλές.

Κι ἂν τόκανε, δέν θά τόκανε γιά νά δεῖξη τίν πυγμὴ του, ἀλλά πάλι «εἰς οἰκοδομὴν, οὐκ εἰς καθάρεσιν» (στ. 10).

Εὐτυχῶς ἡ ἀπειλή ἔμεινε «στά χαρτιά».

• Ἄς διδαχτοῦν οἱ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας. Σπανιώτατα ἄς χρησιμοποιοῦν τό αὐστηρό ὕφος. Μόνον, ὅταν ἔχουν ἐξαντληθῆ ὄλοι οἱ ἐποικοδομητικοί, παραμυθητικοί, παιδαγωγικοί καί νοητικοί λόγοι.

Δυστυχῶς μέ τό παραμικρὸ σήμερα ἀπειλοῦμε. Μέ κατάρες, μέ ἀκοινωνήσιες, μέ ἀφορισμούς, μέ καθαρῆσεις. Μερικά ἀπ' αὐτά εἶναι φάρμακα ἐσχάτης ἀνάγκης στό φαρμακεῖο τῶν ἱερῶν Κανόνων, ἀλλά μόνο γιά προκλητικά ἀσεβεῖς, γιά διεστραμμένους, γιά κυδαίους βλασφήμους, γιά προαγωγούς στὴν ἀνηθικότητα, γιά ἀμετανόητους στὴν πλάνη καί στί θεωρία τοῦ κακοῦ.

Χαρούμενοι καί ἐνωμένοι (στ. 11)

Ἄς προσέξουμε τούς ἐπομένους λόγους τοῦ μεγάλου πατέρα, πού καταλήγει σέ εἰρηνικῆς προτροπῆς, πού κρύβουν ὅμως σκληρὸ ἀγῶνα

καί τή δυναμική τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας: «Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τό αὐτό φρονεῖτε, εἰρνεύετε, καί ὁ Θεός τῆς ἀγάπης καί εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (στ. 11). Ἐπίδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, ἐνδυναμώνεσθε, ἐνισχύεσθε, ἔχετε τό αὐτό φρόνημα, εἰρνεύετε, καί ὁ Θεός τῆς ἀγάπης καί τῆς εἰρήνης θά εἶναι μαζί σας».

● Τούς προτρέπει νά χαίρωνται. Γιατί νά μὴ χαίρωνται; Μά τούς μίλησε πολύ αὐστηρά. Ναί, ἀλλά τούς ἐπαγγέλληκε χαρά. Ἄπό τῆ λύπη, πού τούς προκαλοῦσε, καί πού τελικά γινόταν λύπη μετανοίας, ξεκυνόταν ἡ ἐσωτερική χαρά.

Τὴν ἔνστασι σάν νά τὴν προβάλλη καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἐλύπσας, ἐφόβησας, εἰς ἀγωνίαν ἐνέβαλες, τρέμειν ἐποίησας καί δεδοικέναι, καί πῶς κελεύεις χαίρειν; Δι' αὐτό μὲν οὖν τοῦτο κελεύω χαίρειν. Εἰ γάρ τὰ παρ' ὑμῶν, φησίν, ἀκολουθήσειε τοῖς παρ' ἐμοῦ, οὐδὲν ἔσται τό κωλύον τὴν χαράν» (Ε.Π.Ε. 20,138). Μετάφρασις: Τούς λύπσας, τούς φόβησας, τούς ἐβάλες σέ ἀγωνία, τούς ἔκανες νά τρέμουν, καί τώρα παραγγέλλεις νά χαίρωνται; Γι' αὐτό, λοιπόν, νά χαίρωνται. Διότι ἂν τὰ ἔργα σας, λέει, εἶναι καρπὸς τῶν ὄσων σας παρήγγειλα, τίποτε δέν θά ἐμποδίζη τὴν χαρά.

● Νά καταρτίζονται. Ὅλο καί καλύτεροι, ὄλο καί στερεώτεροι καί προσεκτικώτεροι. Ὅλο καί πιά μελετηροί. Ὅλο καί πιά ἐντατικὸ πνευματικὸ ἀγῶνα. Ὅλο καί περισσότερη εὐγένεια ψυχῆς, μεγαλύτερη ταπεινὼσι, ζωντανότερη εὐσέβεια, ἀγιώτερο πόθο, δυνατότερη νοσταλγία τ' Οὐρανοῦ.

Ἄκαταρτιστοί εἴμαστε οἱ περισσότεροι. Καί, τό χειρότερο, ἔχουμε τέτοιο θρησκευτικὸ ἐγωισμό, πού παίρουμε τό λόγο νά ποῦμε τὴ γνώμη ἐπὶ παντός θέματος! Ἄστοικεῖωτοί πνευματικά, ἀντὶ νά μαθητεύσουμε στὰ πόδια ἐναρέτων καί διακριτικῶν διδασκάλων, ἀντὶ νά ἐντυφύσουμε στήν Ἁγία Γραφή καί στοὺς βίους τῶν ἁγίων, ἔμεις παριστάνουμε τό... δάσκαλο!

● Νά παρακαλῆτε. Ὁ ἕνας νά παραμυθῆ, νά παρηγορῆ τὸν ἄλλον. Ὁ ἕνας Παῦλος, πού ζοῦσε ἔντονα τὴ μόνιμη συντροφία τοῦ Ἰησοῦ, παίρνει θάρρος ὅταν βλέπῃ τοὺς ἀδελφούς (Πράξ. κν' 15).

● Νά ἔχετε τό αὐτό φρόνημα. Ὅταν ὑπερφρονούμε, τότε, ἔστω καί ἂν λεγώμαστε ὀρθόδοξοι, ὅμως καί παπίζουμε καί προτεσταντίζουμε. Ἐχουμε τὴ δική μας ἑρμηνεία, ἀκόμα καί γιὰ

θέματα, πού σαφέστατα ζωγραφίζονται στήν Ἁγία Γραφή. Ἔτσι ἐξηγοῦνται οἱ τόσες αἵρέσεις, τὰ τόσα σχίσματα, ἀλλά καί τὰ τόσα «καπετανᾶτα» μέσα στὸν αὐτὸ κῆρο. Μίλησε πολύ γι' αὐτὰ στήν Α' πρὸς Κορινθίους.

Τώρα ἀπλῶς θυμίζει τὸ ὁμοιοεῖν, μὲ βάσι πάντοτε τὴν Ἀλήθεια, τὸ Εὐαγγέλιο, τὴ γνώμη καί τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Νά ἔχουμε τό αὐτὸ φρόνημα δέν σημαίνει συμφωνία μόνο στὰ δογματικά. Σημαίνει καί ἐνότητα καί ἀγάπη καί σέ καθημερινὰ προβλήματα. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἔστι καί τό αὐτὸ φρονεῖν, καί μὴ εἰρνεύειν, ὅταν ἐν τοῖς δόγμασι συμβαίνωσι τινες, ἐν δέ τοῖς πρὸς ἀλλήλους διαστασιάζωσι. Ἄλλὰ ἀμφοτέρα ὁ Παῦλος ἀπαιτεῖ» (Ε.Π.Ε. 20,140). Μετάφρασις: Εἶναι δυνατόν, ἐνῶ ἔχουν τό αὐτὸ φρόνημα, νά μὴν εἰρνεύουν μεταξύ τους. Πότε; Ὅταν συμφωνοῦν μὲν στὰ δόγματα, ἀλλὰ στὰ προσωπικά ἔρχονται σέ διάστασι. Ὁ Παῦλος ζητᾷ καί τὰ δύο.

● Νά εἶναι ἀγαπημένοι. Ἡ εἰρήνη καί ἡ ἀγάπη εἶναι χαρίσματα ξεχωριστά τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός εἶναι ἡ Σαρκομένη ἀγάπη. Ὁ Χριστός εἶναι ἡ Σταυρωμένη εἰρήνη. Ὁ Θεός Πατέρας εὐδόκησε νά Τόν στείλῃ ἀπὸ ἀνεκφραστὴ ἀγάπη (Ἰωάν. γ' 16) στὸν κόσμο. Ὁ Θεός Πατέρας εὐδόκησε νά ὑψωθῇ τό ζύλο τῆς εἰρήνης, γιὰ νά ἐνωθῇ ὁ κόσμος «ἐν τῷ αἵματι» Αὐτοῦ (Κολασ. α' 20), τοῦ Ἐσταυρωμένου.

Δ.Γ.Α.

ΙΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικὸς
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἀγγελ. Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Μπουζάλας. 25 Μαρτίου 124, Περιστέρι

Ἐτησία συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: **δολ. 25.**

Καναδᾶ καί Αὐστραλίας: **δολᾶρια 30.**

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικὸ «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Τό πέρασμα τοῦ Ἰωάννου

Εἰωάννης εἶχε αὐτοσυνειδησίαν τοῦ ἔργου, τῆς ἀποστολῆς του, ἀλλά καί τῆς μικρότητάς του ἔναντι τοῦ Ἰησοῦ. Ἦξερε ὅτι δέ ἦταν ἐκεῖνος τό φῶς, ἀλλ' ὅτι ἦρθε νά «μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός» (Ἰωάν. α' 7-8).

Ἡ αὐτοσυνειδησία τόν κρατοῦσε στά μέτρα του. Ὁ δέ θαυμασμός τοῦ κόσμου δέν τόν παρέσυρε νά φρονῆ γιά τόν ἑαυτό του «ὑπέρ ὃ δεῖ φρονεῖν» (Ρωμ. ιβ' 3). Ζώντας σέ μιὰ ἐποχή ἔντονης μεσσιανικῆς ἀναμονῆς καί ἀντιμετωπίζοντας συνεχεῖς ἐκδηλώσεις θαυμασμοῦ καί γενικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἔργου του ἐκ μέρους ὄλων τῶν κατοίκων τῆς Ἰουδαίας, δέν ὑπέκυψε στόν πειρασμό νά θεωρήσῃ τόν ἑαυτό του ἀνώτερο ἀπό ὅ,τι ἦταν, ἀπό αὐτό δηλαδή πού τόν ἀπέστειλε ὁ Θεός νά κάνῃ στήν ἔρημο.

• Ἄλλο ὁ ἄγγελος, ἄλλο ὁ Κύριος τῶν ἀγγέλων. Ἄλλο ὁ Ἰωάννης, ἄλλο ὁ Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστός.

• Ἄλλο τό κήρυγμα τῆς μετανοίας τοῦ Ἰωάννου, κήρυγμα ἀφηνιστικό· καί ἄλλο τό κήρυγμα τῆς μετανοίας τοῦ Χριστοῦ, κήρυγμα σωτηριῶδες καί λυτρωτικό.

• Ἄλλο τό βάπτισμα τοῦ Ἰωάννου, ἄλλο τό βάπτισμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Ἐγὼ μέν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτός δέ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ» (Μάρκ. α' 8).

Ὁ Ἰωάννης ἔχει σαφῆ συνείδησι τῆς οὐσιαστικῆς διαφοροποιήσεως τοῦ προσώπου καί τοῦ ἔργου του σέ σχέσι μέ αὐτά τοῦ «ἰσχυροτέρου», τοῦ Ἰησοῦ πού ἔρχεται.

Ὑπογραμμίζεται ἡ διαφορὰ τοῦ δικοῦ του ὕδατινου βαπτίσματος ἀπό τό μεσσιανικό βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ μέ Ἁγιο Πνεῦμα.

Κανένας φασισμός!

Εὐλόγησαν ἄνθρωποι ὅν ἐγκωμίασαν ἄνθρωποι ὅν ἐκλεγμένον ἡγέτην, πού σεβόταν τό λαό καί ἐργάστηκε γιά τήν ἐλευθερία καί τήν δημοκρατία στήν πατρίδα του. Μερικοί (εὐτυχῶς ἐλάχιστοι) κήρυξαν πένθος καί στή δική τους πατρίδα! Μά ὁ ἡγέτης αὐτός ἦταν **στυγνός δικτάτορας**.

Πρόκειται γιά τόν **Φιντέλ Κάστρο**, πού κυριάρχησε στήν Κούβα ἀπό τό 1959, δηλαδή ἐπί 57 ὀλόκληρα χρόνια!

• Ὁ Φιντέλ Κάστρο ἐμφανίστηκε ὡς ἐπαναστάτης, πού ἀνέτρεψε τήν προηγούμενη στήν Κούβα δικτατορία τοῦ Μπατίστα. Ἡ ἐνός χρώματος ἐλεεινή δικτατορία γκρέμισε καί ἀντικατέστησε τήν ἄλλου χρώματος ἐλεεινή δικτατορία.

• Πέθανε ὁ Κάστρο καί μερικοί (ὑπολείμματα θαυμασμοῦ κομμουνιστικῶν καθεστώτων) ἔσπευσαν νά τόν ὑμνήσουν, ὅτι «σημάδεψε τόν 20ο αἰώνα»! Μόνο πού τό «σημάδεψε» πάει καί γι' αὐτόν πού σφράγισε εὐεργετικά ἕνα τόπο ἢ ἕνα ἔργο, πάει καί γι' αὐτόν πού σκότωσε («σημάδεψε») τόν τόπο καί χιλιάδες ἀπό τούς κατοίκους του! Κυρίως ὁ Κάστρο «σημάδεψε» τήν **ἐλευθερία** καί τή **δημοκρατία**, ἐξαφανίζοντας κάθε ἕχνος τους

• Πέθανε ὁ Κάστρο καί ἔσπευσαν μερικοί νά ἀνυμνήσουν τό καθεστῶς του, πού ἦταν ἕνα τυραννικό, τριτοκοσμικό, αὐταρχικό, ἀλαζονικό καθεστῶς, βυθισμένο στή διαφθορά, τή διαπλοκή καί τό **νεποτισμό**. Ἀπόδειξις, ὅτι τή δικτατορία του (προσωπικό του φέουδο!) μετά τήν ἀσθένεια του τήν παρέδωσε στόν... ἀδελφό του!

• Λένε, ὅτι ὁ Κάστρο εἶχε ἐξασφαλίσει **ψωμί** στό λαό! Φαντασθῆτε κάποιον νά εἶναι ἀλυσοδεμένος, μέ φίμωτρο στό στόμα, καί νά τοῦ ἀνοίγουν τό στόμα τρεῖς φορές τήν ἡμέρα ὄχι γιά νά μιλή-

ση, αλλά για να του βάλουν λίγο ψωμί! Αυτό κάνει κάθε φασιστικό, ναζιστικό, κομμουνιστικό, δικτατορικό καθεστώς, όταν φιμώνη τό λαό και τοῦ ἀφαιρῆ τό ψωμί της ἐλευθερίας, τῆς δημοκρατίας, τῶν πνευματικῶν του δικαιωμάτων.

Νά τί διαφέρει ὁ Χριστιανισμός ἀπό ὅλα τὰ καθεστῶτα τοῦ κόσμου, καί δὴ τὰ δικτατορικά. Σέβεται τὴν ἐλευθερία τοῦ προσώπου, ικανοποιεῖ τίς φυσικές καί μεταφυσικές του ἀνάγκες. Ὡς ἀπάντησι σέ ἀντιλέγοντες δέν ἔχει τὴ γροθιά, ἀλλ' ἔχει τό **λόγο**: δέν ἔχει τὴ βία, ἀλλ' ἔχει τό **διάλογο**: δέν ἔχει τὰ βασανιστήρια, ἀλλ' ἔχει τὴν **πειθῶ**.

● Πέθανε καί ὁ Κάστρο, ὅπως ἔπρεσαν καί πέθαναν τὰ τελευταῖα χρόνια καί τόσο ἄλλοι δικτάτορες, πού ἐν ὀνόματι «τῆς νίκης τῶν λαῶν», κάθισαν τυραννικά ἐπί πολλές δεκαετίες στό «σβέρκο» τῶν λαῶν. Στέρησε ὁ Κάστρο τὰ ἀγαθὰ τῆς δημοκρατίας, τῆς ἐλευθερίας, τῆς πνευματικῆς ἐκφράσεως, τῆς θρησκευτικῆς πίστεως. **Θεοποίησε** καί αὐτός τόν ἑαυτό του καί τὴν οἰκογένειά του, καί νόμισε, ὅτι γιὰ πάντα θά μείνη «μέγας»! Δέν θέλησε καί αὐτός νά καταλάβῃ, ὅτι «οὐδέν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἀσθενέστερον».

● Ἡ ἱστορία διδάσκει, ὅτι δέν κάνουμε **ἐπιλογή τυράννων**. Πολύ περισσότερο, δέν ἐξυμνοῦμε τυράννους. Ἀλλά καί ὅταν

ψηφίζῃ ὁ λαός, ἄς προσέχη, γιὰτί κάποτε μέ... δημοκρατικές διαδικασίες ἐπιβάλλει νοσταλγούς τυραννικῶν καθεστώτων καί τύπους τοῦ **ἀθεϊστικοῦ φασισμού!**

● Ἐγραψε κάποιος: «**Κανείς δέν μπορεῖ νά εἶναι καλός καί μέγας ἡγέτης ἐκτός δημοκρατίας**». Τό σωστό εἶναι: «**Κανείς δέν μπορεῖ νά εἶναι καλός ἡγέτης ἔξω ἀπό τό Χριστιανισμό!**»

Ἀποποινικοποιήσεις!...

Ἔχουν ἀποποινικοποιηθῆ ἐγκλήματα, ὅπως τό φρικτότερο, ἡ **ἐκτρωσις**. Ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴ **βρεφοκτονία!** Ἀποτελεσμα τοῦ ἐγκληματικοῦ αὐτοῦ νόμου εἶναι τό ὅτι φονεύονται κάθε μέρα περίπου 800 κυοφορούμενα βρέφη στήν Ἑλλάδα! Καί βέβαια, ὅσο κι ἂν ὁ νόμος τοῦ κράτους ἀπελευθερώνη τό ἐγκλημα, ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ, φυτεμένος (**ἐμφυτος**) στήν ψυχὴ κάθε ἀνθρώπου, ἐλέγχει καί τιμωρεῖ τόν ἔνοχο (τόν φονιά καί τὴ φόνισσα) μέ τό **μαστίγιο τῆς συνειδήσεως**.

Πρέπει νά εἶναι πολύ πωρωμένη ἡ συνείδησις τῆς γυναίκας, πού τέλεσε ἐκτρωσι, γιὰ νά μὴν αἰσθάνεται τὴν ποινὴ τῶν **τύψεων**. Μία ποινὴ, πού εἶναι πολύ αὐστηρότερη ἀπὸ τὴν τιμωρία τοῦ ποινικοῦ κώδικα.

● Ἀποποινικοποιεῖς τό ἐγκλημα τῶν ἐκτρώσεων; Ὁχι μόνο δέν ἀποποινικο-

Μητέρα ὀρφανοτρόφος

† Ἄννα Τσεκούρα, μοναχὴ

Στίς 25 Νοεμβρίου 2016 ἔφυγε γιὰ τόν οὐρανὸ ἡ εὐλογημένη «μανοῦλα». Ἔτσι ἤξεραν στή Λειβαδιά τὴν ἀφιερωμένη στό ἔργο τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ Ἄννα Τσεκούρα.

● Ἐμπνεύσθηκε τό φιλανθρωπικὸ ἔργο γιὰ τὰ παιδιὰ ἀπὸ τόν πνευματικὸ της, τόν μακαριστὸ Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνο (Σακελλαρόπουλο). Διακόνησε τὰ ὀρφανά παιδιὰ ἀπὸ τό 1963, ἔτος ἰδρύσεως τῆς Ὀρφανικῆς Στέγης «Ἁγία Ταβιθά».

● Ἀπλῆ σάν τὴν ἁγία Ταβιθά ἦταν «πλήρης ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει» (Πράξ. θ' 36). Προϊστατο τῶν καλῶν ἔργων, πού ἐπιτελοῦσε τόσο

στό ἴδρυμα τῆς «Ἁγ. Ταβιθά» στή Λειβαδιά, ὅσο καί στίς κατασκηνώσεις στήν Ἀράχωβα.

● Στὴν ἀγκάλη τῆς ἀγάπης της βρῆκαν ἀνάπαυσι 170 παιδιὰ, ἐλληνοπούλα καί ἄλλοδαπᾶ. Ἐφυγε πλήρης ἡμερῶν, ἀλλὰ καί πλήρης καλῶν ἔργων καί οὐρανίων πόθων. Ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία ἐψάλη στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Λειβαδιάς. Συμμετεῖχαν οἱ Μητροπολίτες Κυθῆρων Σεραφεῖμ, Θηβῶν καί Λεβαδείας Γεώργιος καί Θεσσαλιώτιδος Τιμόθεος.

● Ἐνας ἄνθρωπος, μιὰ ἀπλῆ γυναίκα, ἡ ἀδελφὴ Ἄννα Τσεκούρα, θ' ἀποτελῆ ὑπόδειγμα ἀγίας ζωῆς καί ἀγαθῶν ἔργων.

ποιείς την ψυχή από την τιμωρία της συνειδήσεως, αλλά και διευκολύνεις τη διάδοσι του έγκλήματος, πού στόν μέν **εὐαίσθητο** ἐπιφέρει τήν ποινή τῶν **ισοβίων τύψεων**, στόν δέ **ἀναίσθητο** ἐπιφέρει τήν ποινή τῆς **αἰωνίου κολάσεως** (ιδέ καί Γαλ. ε' 21. Ἐφεσ. ε' 6).

• Εὐαίσθητες γυναῖκες στή **Γεωργία**, πού βαρύνονται μέ τό βάρος (εἶναι ποινή καί αὐτό) ἐκτρώσεων, ὑπέβαλαν ὁμαδικά στόν Πατριάρχη Γεωργίας κ. Ἡλία τήν εἰλικρινή τους μετάνοια καί ζήτησαν γουπετώσ καί μετά δακρύων συγχώρησι. Συμβολικά δέ ἀνέφεραν, ὅτι κτίζουν ναό πρός ἐξιλέωσί τους. Καί ὁ Πατριάρχης τόνισε, ὅτι ὠραιότερο θά εἶναι, ὅσες ἀκόμα μποροῦν, νά ἀνεγείρουν τόν **ξυμνηχο ναό**, πού κατέστρεψαν, δηλαδή, νά γεννήσουν παιδιά!

• Ἐχει ἀποποινικοποιηθῆ ἀπό τό κράτος καί ἡ ἀτιμία τῆς **μοιχείας**, διά τῆς ὁποίας δολοφονεῖται ὁ θεσμός τῆς οικογενείας καί γκρεμίζονται ἠθικά χιλιάδες σπίτια, μέ θύματα τά παιδιά. Ὅσο ὁμως καί ἄν δέν θεωρῆται ἀπό τοὺς ἀνθρώπους ἀδίκημα ἡ μοιχεία, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ τέλειος Νομοθέτης, θά θεωρῆ πάντοτε τή μοιχεία ὡς τή χειρότερη αἰτία **διαλύσεως** τοῦ γάμου (Ματθ. ε' 32). Ἡ δέ ἐκκλησιαστική ποινή στόν μοιχό ἢ τή μοιχαλίδα εἶναι νά μὴ ξαναπαντρεύονται (Μάρκ. ι' 12)! Δυστυχῶς καί μερικοί ἐκκλησιαστικοὶ ἡγέτες σάν νά δέχονται τήν ἀποποινικοποίησι τῆς μοιχείας. Οὔτε τήν θεωροῦν λόγο (μοναδικό!) **διαζυγίου**, οὔτε ἀπαγορεύουν νέο γάμο στό δράστη τοῦ ἐγκλήματος τῆς μοιχείας (ἄντρα ἢ γυναῖκα). Πολλά διαζύγια καί πολλές ἄδειες γάμου ἔχουν ὡς ὑποδομή τήν ἀποποινικοποίησι τῆς μοιχείας!

• Καί οἱ ἀποποινικοποιήσεις συνεχίζονται. Μέ τήν πρώτη λείει τό κράτος:
—Φονεύετε ἐλεύθερα κυφορούμενα βρέφη!...

Μέ τήν δεύτερη λείει:

—Μοιχεύετε ἐλεύθερα!...

• Καί μέ τήν **τρίτη**; Ἡ τρίτη ἀφορᾶ στή **βλασφημία**. Βουλευτές τοῦ ΣΥΡΙΖΑ ζητοῦν νά ἀποποινικοποιηθῆ ἡ ἀσέβεια τῆς βλασφημίας! Δηλαδή:

—Βλασφημεῖτε ἐλεύθερα!...

• Καί τώρα ἔχουμε **τετάρτη** προκλητική ἀποποινικοποίησι. Σχετική μέ τή **σημαία**. Ὁ μέχρι πρό τιнос ὑπουργός Δικαιοσύνης κ. Ν. Παρασκευόπουλος προέτεινε τήν ἀποποινικοποίησι τοῦ καψίματος τῆς ἑλληνικῆς σημαίας!

—Καῖτε, λοιπόν, ἐλεύθερα! Κάτω τά χριστιανικά καί τά ἔθνικά σύμβολα!...

Ὁ προτείνων τό ἀτιμώρητο στό κάψιμο τῆς σημαίας ἐπικαλεῖται τήν «ἐλευθερία τῆς ἐκφρασης»! Ἄλλ' ἡ λεγόμενη «ἐλευθερία τῆς ἐκφρασης» δέν εἶναι ἀπόλυτη καί σίγουρα δέν περιλαμβάνει τήν προσβολή **ἔθνικῶν καί θρησκευτικῶν συμβόλων**.

• Κάποτε ὁ σεβασμός στή σημαία, στό Σταυρό, στό ὄνομα τοῦ Κυρίου, ἦταν **αὐτονόητο**. Τώρα ἡ «κουλτούρα» τῆς ἀναρχοασυδοσίας θεωρεῖ τό σεβασμό αὐτό... **καταπίεσι!**

Ἐπιβραβεύσεις ὁμοφυλοφίλων!

 τό προηγούμενο σχόλιο εἶδαμε πόσα ἠθικά καί ὠραῖα καταδικάζονται ἀπό ἤδη ἰσχύοντες νόμους ἢ ἀπό ἐτοιμαζόμενα νομοσχέδια. Καταδικάζεται ἡ ζωή τῶν ἐμβρύων («ζήτω ἡ ἐκτρωσις!»), ὁ θεσμός τῆς οικογενείας («ζήτω ἡ μοιχεία!»), ὁ σεβασμός τῶν Θεῶν («βλασφημεῖτε ἐλεύθερα!»), ἡ ἑλληνική σημαία («καῖτε ἐλεύθερα!»). Σ' αὐτό τό σχόλιο βλέπουμε πῶς τό κράτος ἐπιβραβεύει τήν ἀνωμαλία, τοὺς διεστραμμένους, τήν **ὁμοφυλοφιλία!**

• Ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἐξάντλησε, φαίνεται, ὅλα τά θέματα ὑπέρ τοῦ λαοῦ καί ἔσπευσε στίς 2 Δεκεμβρίου 2016 νά

Τόμοι τοῦ «Βαπτιστοῦ»

Κυκλοφόρησε ὁ τόμος τοῦ «Βαπτιστοῦ» τοῦ 2016. Δεμένος. Τιμᾶται 12 εὐρώ.

Διατίθενται μέ τήν ἴδια τιμὴ Τόμοι καί προηγούμενων ἐτῶν.

Τηλέφ.: 2103212713 καί 2109765440.

Προσφορά

Πνευματικό δῶρο.

- Τό Χρυσοστομικό λεξικό (5 πολυτελείς τόμοι) προσφέρεται στους ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ στή μοναδική τιμή τῶν **56 εὐρώ** (συμπεριλαμβάνονται καί τά ἔξοδα τῆς ἀντικαταβολῆς) ἀπό τήν ἀρχική τιμή τῶν 100 εὐρώ (χωρίς ἔξοδα ἀποστολῆς).
- Πληροφορίες καί παραγγελίες στά τηλέφωνα: 2103212713 καί 2109765440.

προχωρήση στήν ἀπονομή **προνομίων** **στά ὁμόφυλα ζευγάρια**. Ἔτσι κατόπιν ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας **201 βουλευτές** ψήφισαν νομοσχέδιο, μέ τό ὅποιο ἐξομοιώνονται τά **δικαιώματα** τοῦ παρά φύσιν «γάμου» (ἄντρας μέ ἄντρα! γυναικα μέ γυναικα!) μέ τά δικαιώματα τοῦ φυσικοῦ γάμου (ἄντρας μέ γυναικα).

• Δύο διεστραμμένοι τύποι (ὁμοφυλόφιλοι), πού μέ προηγούμενη νομοθεσία ἀπέκτησαν τό δικαίωμα «γάμου» (συμφώνου συμβιώσεως), τώρα μέ τό νέο νομοσχέδιο θά μποροῦν, ἐν ἐνόματι τῆς ἀνώμαλης συμβιώσεώς τους, νά ζητοῦν συνυπηρέτησι, νά ἔχουν τά ἴδια μέ ἄλλους ἐργασιακά-συνταξιοδοτικά δικαιώματα, νά δικαιούνται σύνταξι χηρείας, νά κάνουν κοινή φορολογική δήλωσι κ.λπ.!

• Τό μόνο ἐκκρεμές, πού θά τοῦς τό δώση προσεχῶς ἡ Βουλή, εἶναι ἡ **υἰοθεσία!** Νά ἔχουν τά ὁμόφυλα ζευγάρια τό δικαίωμα νά υἰοθετοῦν παιδιά! Καί τό παιδί σέ ἕνα τέτοιο ζευγάρι τί θά κάνει; Ποιόν θά φωνάξῃ «**μαμπαῖ**»; Ποιόν θά φωνάξῃ «**μαμά**»;

• Ἡ μόνη ἠχηρή καί τεκμηριωμένη διαφωνία μέσα στή Βουλή ἦταν ἐκείνη του βουλευτοῦ Ἀττικῆς **κ. Κωνσταντίνου Κατσίκη**, πού εἶπε μεταξύ ἄλλων: «**Τί θα συμβεῖ στήν ψυχολογία ἑνός παιδιοῦ, ἂν ἡ δασκάλα τῆς Α' δημοτικοῦ, μέ τό δικαίωμα τῆς ἀυτοδιάθεσης πού ἔχει, προβεῖ σέ ἀλλαγὴ φύλου καί τήν ἐπομένη χρονιά πάει ὡς δάσκαλος**;».

• Ζωηρά κινήσεις κατά τοῦ «συμφώνου συμβίωσης» ὁμοφυλοφίλων ὑπῆρξε ἡ

Εὐρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτῶν γιά τήν προστασία τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογένειας. Προσπάθεια τῶν χριστιανῶν ὅλης τῆς Εὐρώπης ἦταν νά μαζευθοῦν περισσότερες ἀπό 1.000.000 ὑπογραφές ἀπό περισσότερες ἀπό 7 χώρες τῆς Ε.Ε., ὥστε ἡ ἀρμόδια Εὐρωπαϊκή Ἐπιτροπή νά προωθήσῃ τήν πρωτοβουλία στό Εὐρωκοινοβούλιο γιά νά ψηφιστῇ **Κανονισμός**, πού νά ὀρίζῃ τήν ἔννοια τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογένειας ὡς ἑξῆς:

«**Ὁ γάμος εἶναι μιά ἔνωση μεταξύ ἑνός ἀνδρός καί μιᾶς γυναικας καί ἡ οἰκογένεια βασιζέται σέ γάμο**».

• Ἄς ἐλπίσουμε, ὅτι δημοκρατικά θά ἀκουσθῇ ἡ φωνή τῶν πλειόνων, πού εἶναι ὑπέρ τοῦ **φυσικοῦ γάμου** καί ὄχι τῆς **παρά φύσιν** συμβιώσεως.

Ὅσοι μποροῦν, στέλνουν τά 10 εὐρώ ἐτησίως

Θά διευκολυνθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ μας, ἂν οἱ φίλοι ἀναγνώστες στείλουν τή συνδρομή (10 εὐρώ) καί γιά τό ἔτος **2017**.

• Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EURO BANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

• Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

• Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.**

• Τοῦ ἑξωτερικοῦ τό ἔμβασμα στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**